

English below

Asielzoekers en statushouders (uit de regenboognota 2024)

Lhbtqi+ vluchtelingen die vanwege hun seksuele geaardheid en genderdiversiteit in Nederland asiel aanvragen hebben het vaak moeilijk. Binnen de opvang worden zij niet altijd geaccepteerd. Zij staan vaak op grote afstand van de samenleving waarbij sociaal isolement en eenzaamheid op de loer ligt. Ondersteuning en een veilige plek zijn belangrijk. Het heeft een sterke voorkeur dat er aparte en kleinschalige opvang wordt gerealiseerd voor deze kleine en vaak kwetsbare doelgroep.

Er moet voldoende oog zijn voor deze doelgroep en onveilige situaties moeten voorkomen worden. Wanneer er zich tegen lhbtqi+ vluchtelingen gerichte delicten plaatsvinden op een opvanglocatie in Zaanstad dienen de daders te worden aangepakt en direct te vertrekken van de betreffende opvanglocatie.

Wat is bereikt

Laagdrempelig contact voor lhbtqi+ vluchtelingen

Bij binnenkomst op een opvanglocatie in Zaanstad ontvangen alle bewoners een mapje met informatie. Hierbij zit een lhbtqi+ folder met een QR-code met een telefoonnummer van een contactpersoon van COA, zodat er een laagdrempelige manier is voor lhbtqi+ vluchtelingen om in contact te komen. Er is een groepsapp voor lhbtqi+ bewoners van de opvang waar bewoners met elkaar kunnen communiceren. Hier worden ook activiteiten van De Zaanse Regenboog gedeeld.

Het is voor lhbtqi+ vluchtelingen heel belangrijk om met een groep 'gelijkgestemden' samen te komen, het liefst buiten de locatie, zodat ze even helemaal zichzelf kunnen zijn, veilig en in vrijheid. Dit blijkt ook uit het volgende citaat van een lhbtqi+ asielzoeker uit Zaanstad: “We are very happy to be in the Zaanse Regenboog Family. Yesterday represented our freedom. We are grateful to you for supporting us without discrimination and with love and smiling faces”.

Psychische ondersteuning

Onder vluchtelingen is een grote behoefte aan psychische ondersteuning. Dit geldt ook voor lhbtqi+ vluchtelingen, waarbij ook het niet kunnen accepteren van jezelf en geen aansluiting kunnen vinden ook een rol kan spelen. COA heeft contact met Choices Support Center, een organisatie die preventie en psychische begeleiding voor lhbtqi+ vluchtelingen aanbiedt. Zij hebben een callcenter waar bewoners terecht kunnen met hun vragen, in meerdere talen. Het zou heel mooi zijn als hier een goede samenwerking uit voortkomt.

Aanbevelingen

Opvang voor lhbtqi+ asielzoekers

Het veiliger maken van de huidige (gemengde) opvanglocaties voor de doelgroep heeft een grote prioriteit. Er moet voldoende oog zijn voor deze doelgroep en onveilige situaties moeten voorkomen worden. Wanneer er zich tegen lhbtqi+ vluchtelingen gerichte delicten plaatsvinden op een opvanglocatie in Zaanstad dienen de daders te worden aangepakt en direct te vertrekken van de betreffende opvanglocatie.

Juist omdat het voor lhbtqia+ asielzoekers en vluchtelingen onveilig kan zijn op opvanglocaties en azc's is het van groot belang dat er kleinschalige opvang voor deze doelgroep wordt georganiseerd. LGBT Asylum Support benoemt in het rapport #ProtectUs¹ de ernstige risico's van gemengde opvang en de noodzaak van opvang specifiek voor deze doelgroep.

- De gemeente Zaanstad doet in 2025 onderzoek naar de mogelijkheden voor het openen van een kleinschalige opvang speciaal voor lhbtqia+ asielzoekers.

Versterken van het netwerk van asielzoekers en statushouders

Lhbtqia+ statushouders verkeren vaak door hun nog beperkte netwerk in een sociaal isolement. Ze vestigen zich nieuw in Zaanstad en hebben nog geen contacten opgebouwd. Het is daarom belangrijk dat er goed contact is en blijft tussen COA, gemeente Zaanstad en lhbtqia+ belangenorganisaties.

- Het is belangrijk dat COA het bestaan van de lhbtqia+ organisaties en hun activiteiten onder de aandacht blijft brengen bij de lhbtqia+ doelgroep.
- Daarnaast is het organiseren van taalcursussen op de opvang noodzakelijk. De taalbarrière maakt het moeilijker om in contact te komen met Zaanse bewoners.
- De Zaanse Regenboog en de andere maatschappelijke organisaties werven buddy's voor deze doelgroep

Psychische ondersteuning

Lhbtqia+ statushouders kampen vaker dan gemiddeld met ernstigere psychische klachten, zoals depressie, angst, stress en wantrouwen. Zij hebben daar professionele ondersteuning bij nodig. Helaas is bij de psychologische zorg sprake van wachtlijsten van vele maanden. Wachttijden van acht maanden of langer zijn geen uitzondering bijvoorbeeld bij de psychische hulpverlening voor lhbtqia+ statushouders en bij i-psy (interculturele psychiatrie).

- Het is in het belang van deze statushouders dat de gemeente actie onderneemt om deze wachtlijsten terug te dringen en erop toe te zien dat er sneller adequate hulp geboden wordt.
- De gemeente dringt er bij het COA op aan, dat er binnen de opvanglocaties supportgroepen voor psychische ondersteuning beschikbaar komen, waar bewoners op een laagdrempelige manier terecht kunnen.

Bijzondere bijstand

Het is aan te bevelen om in het staand beleid van bijzondere bijstand een paragraaf voor naams- en geslachtsveranderingen op te nemen. Dit voorkomt dat elke individuele genderdysfore asielzoeker dit bevechten moet. De kosten voor de naams- en geslachtsverandering zijn ongeveer 350 euro. Dit bedrag is opgebouwd uit de kosten van leges voor de nieuwe verblijfsvergunning, een deskundigheidsverklaring voor wijziging van geslacht en de verschillende vertaalkosten van benodigde documenten.

¹ <https://lgbtasylumsupport.nl/nl/protectus-nl/>

Asylum seekers and status holders (from the 2024 Rainbow Memorandum)

LGBTQA+ refugees who apply for asylum in the Netherlands due to their sexual orientation and gender diversity often face difficulties. They are not always accepted within reception facilities. They are often far removed from society, where social isolation and loneliness are a threat.

Support and a safe environment are crucial. It is strongly recommended that separate, small-scale reception facilities be established for this small and often vulnerable group.

Sufficient attention must be paid to this group, and unsafe situations must be prevented. If crimes targeting LGBTQIA+ refugees occur at a reception center in Zaanstad, the perpetrators must be dealt with and immediately removed from the location in question.

What has been achieved

Easy contact for LGBTQIA+ refugees

Upon arrival at a shelter in Zaanstad, all residents receive a folder with information. This includes an LGBTQIA+ flyer with a QR code containing the phone number of a COA contact person, providing an easy way for LGBTQIA+ refugees to get in touch. A group app for LGBTQIA+ shelter residents allows them to communicate with each other. Activities organized by De Zaanse Regenboog (The Zaanse Regenboog) are also shared here.

It is crucial for LGBTQIA+ refugees to meet with a group of like-minded people, preferably outside the shelter, so they can be themselves, safely, and in freedom. This is also evident in the following quote from an LGBTQIA+ asylum seeker from Zaanstad: “We are very happy to be in the Zaanse Regenboog Family. Yesterday represented our freedom. We are grateful to you for supporting us without discrimination and with love and smiling faces.”

Psychological support

There is a significant need for psychological support among refugees. This also applies to LGBTQIA+ refugees, where the inability to accept oneself and connect with others can also play a role. The Central Agency for the Reception of Asylum Seekers (COA) is in contact with the Choices Support Center, an organization that offers prevention and psychological support for LGBTQIA+ refugees. They have a call center where residents can ask their questions, in multiple languages. It would be wonderful if this leads to a successful collaboration.

Recommendations

Shelter for LGBTQIA+ asylum seekers

Making the current (mixed) shelters safer for this target group is a top priority. Sufficient attention must be paid to this target group, and unsafe situations must be prevented. If crimes targeting LGBTQIA+ refugees occur at a shelter in Zaanstad, the perpetrators must be prosecuted and immediately removed from the shelter.

Precisely because LGBTQIA+ asylum seekers and refugees can be unsafe at reception centers and asylum seekers' centers, it is crucial that small-scale shelters are organized for this group. In its #ProtectUs report, LGBT Asylum Support highlights the serious risks of mixed-gender shelters and the need for shelter specifically for this group.

- In 2025, the municipality of Zaanstad will investigate the possibilities of opening a small-scale shelter specifically for LGBTQIA+ asylum seekers.

Strengthening the network of asylum seekers and refugees

LGBTQIA+ refugees often find themselves socially isolated due to their limited network. They are newly settled in Zaanstad and have not yet established contacts. Therefore, it is crucial that good contact is established and maintained between the COA (Central Agency for the Reception of Asylum Seekers), the municipality of Zaanstad, and LGBTQIA+ advocacy organizations.

- It is important that COA continues to raise awareness of the existence of LGBTQ+ organizations and their activities among the LGBTQ+ target group.
- In addition, organizing language courses at the shelters is essential. The language barrier makes it more difficult to connect with Zaan residents.
- De Zaanse Regenboog and other social organizations are recruiting buddies for this target group.

Psychological Support

LGBTQIA+ refugees are more likely than average to experience more serious psychological issues, such as depression, anxiety, stress, and mistrust. They require professional support for these issues. Unfortunately, waiting lists for psychological care can last many months.

Waiting times of eight months or longer are not uncommon, for example, for psychological support for LGBTQIA+ refugees and for i-psy (intercultural psychiatry).

- It is in the best interest of these refugees that the municipality takes action to reduce these waiting lists and ensure that adequate help is provided more quickly.
- The municipality urges the COA (Central Agency for the Reception of Asylum Seekers) to establish support groups for psychological support within the shelters, where residents can access support in an accessible manner.

Special Assistance

It is recommended that the existing special assistance policy include a section for name and gender changes. This prevents each individual gender-dysphoric asylum seeker from having to fight this. The cost of name and gender changes is approximately €350. This amount includes the

fees for the new residence permit, a certificate of expertise for gender change, and the various translation costs of the necessary documents.

¹ <https://lgbtasyllumsupport.nl/nl/protectus-nl/>